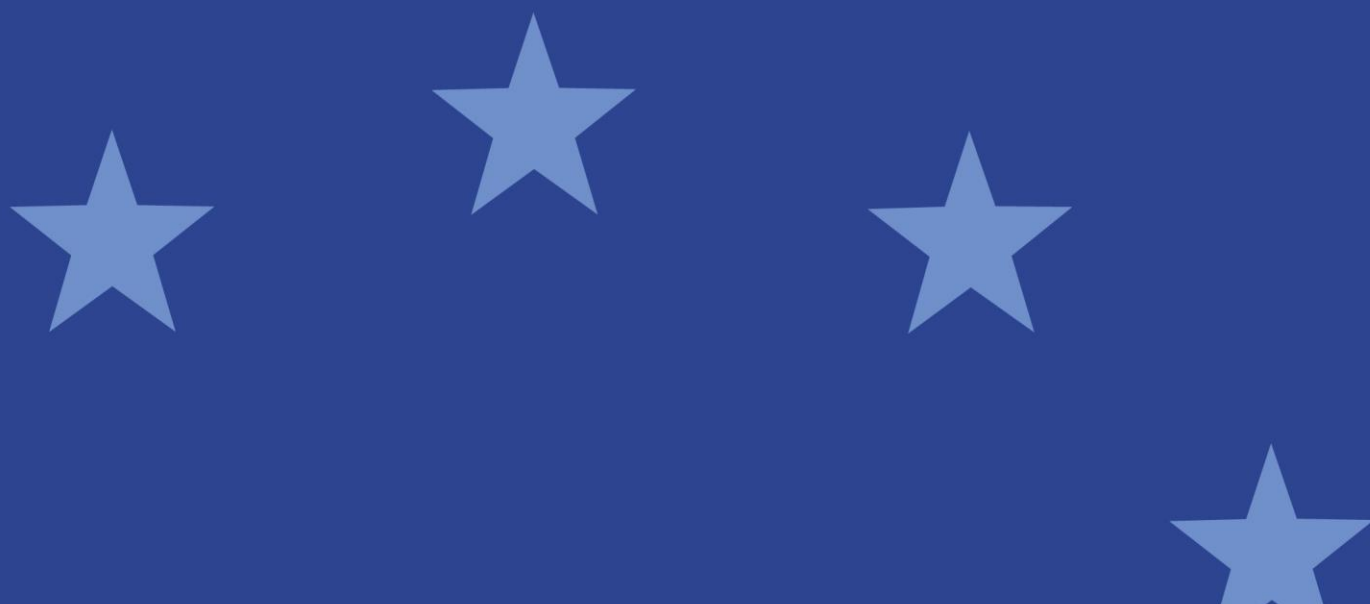

Esma's årsrapport 2015

Förord av ordföranden

När du läser denna årsrapport har Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) funnits i fem år. Esma har under sina fem år, särskilt under 2015, gjort betydande framsteg i utförandet av sitt uppdrag att stärka skyddet av investerare och främja stabila och välfungerande finansmarknader på flera olika sätt, bland annat genom att bedöma risker för investerare, marknader och den finansiella stabiliteten, bygga upp ett enhetligt regelverk, främja enhetlig tillsyn samt övervaka kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister. Myndigheten betraktas nu allmänt som EU:s tillsynsmyndighet för marknaderna, och den stärker ständigt sin roll genom sitt mångfasetterade arbete.

De första åren fokuserade myndigheten på att genomföra förändringar vad gäller tillsyn och övervakning för att bygga upp ett robustare finansiellt system. Esma gjorde framsteg inom viktiga områden som den numera väletablerade och förankrade tillsynen av kreditvärderingsinstitut, det omfattande arbetet med det enhetliga regelverket och en mer enhetlig tillsyn runt om i medlemsstaterna. När man läser de nya och uppdaterade bestämmelser som redan genomförts eller som snart kommer att genomföras, får man känslan av att det håller på att skapas en mer sammanhängande gemensam europeisk värdepappersmarknad – en marknad som kommer att vara öppnare, mer integrerad och säkrare för investerare att investera i, vilket i sin tur kommer att bidra till ekonomisk tillväxt.

Det enhetliga regelverk som Esma utarbetat för värdepappersmarknaderna omfattar flera olika områden, däribland kapitalförvaltning, värdepappersföretag, derivat, handelsplatser, kreditvärderingsinstitut och förberedande arbete för insynsvänliga produkter (Priip-produkter). Insynen i EU:s derivatmarknad har förbättrats genom derivatrapportering och Esmas övervakning av transaktionsregister, vilket kommer att gynna investerare i hela unionen. Esma har också blivit mycket bättre på att fastställa risker för skyddet av investerare och den finansiella stabiliteten. Vår övervakning av kreditvärderingsinstitut har förbättrats ytterligare, och vi har för första gången bötfällt en övervakad enhet inom ramen för våra befogenheter. Alla dessa verksamheter ingår i Esmas roll.

Vi för alltid ett nära samarbete med Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska rådet för att nå våra mål att stärka skyddet av investerare och garantera stabila och välfungerande finansmarknader. Framför allt när det gäller regelverksarbetet har vi fört en regelbunden dialog med parlamentet och rådet för att se till att de standarder som vi föreslår stämmer överens med den lagstiftning som medlagstiftarna enats om. Vi har också ett nära samarbete med våra kollegor vid Europeiska bankmyndigheten (EBA) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) inom den gemensamma kommittén. Under Esmas ordförandeskap i den gemensamma kommittén lade vi framför allt fokus på konsumentskydd och sektorsövergripande riskbedömning.

Det moderniserade direktivet om marknader för finansiella instrument (Mifid II) är den absolut viktigaste lagstiftning som Esma någonsin utarbetat. Det innebär också den största förändringen för den europeiska värdepappershandeln på ett decennium och kommer att ändra Europas sekundärmarknaders sätt att fungera genom att göra dem effektivare, säkrare och öppnare ur investeringssynpunkt. Mifid II kommer också att innebära ett starkt skydd av investerarna genom att utvecklingen av finansiella produkter till exempel regleras på ett bättre sätt och försäljningen av produkterna blir öppnare och mer passande för slutanvändarna. Mifid II-direktivets betydelse bör inte underskattas. När de bestämmelser som Esma tog fram för Mifid II under 2015 väl har genomförts, kommer de flesta icke-aktierelaterade produkter att omfattas av ett robust regelsystem och en stor del av OTC-handeln att flyttas till reglerade plattformar. Dessutom kommer Esmas regler om marknadsmissbruk att stärka den befintliga lagstiftningen på området eftersom de även omfattar nya marknader, plattformar och metoder. Esmas bestämmelser om värdepapperscentraler kommer att leda till att centralerna blir säkra, effektiva och sunda. Tillsammans med de nya bestämmelserna om clearing och avveckling (förordningen om Europas marknadsinfrastruktur), marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordningen) och värdepapperscentraler (förordningen om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler) utgör Mifid II-paketet

kärnan i de finansmarknadsreformer som G20 enades om i Pittsburgh. Det är också resultatet av två års hårt arbete från Esmas sida.

I hela arbetet med det enhetliga regelverket har vi fått input och feedback från många olika intressenter genom samråd, utfrågningar och interaktion med Intressentgruppen för värdepapper och marknader samt rådgivande arbetsgrupper. Jag vill tacka alla intressenter för deras ovärderliga bidrag till Esmas arbete.

Det har varit en fantastisk erfarenhet att få vara Esmas ordförande under de första åren och det är en ära att ha fått tillsynsstyrelsens och Europaparlamentets förtroende att leda Esma in i nästa utvecklingsfas. Framöver kommer Esma att inrikta sig på genomförandet snarare än på lagstiftningen. Under 2015 gjordes en strategisk översyn för att klargöra Esmas framtida prioriteringar och verksamhet. I linje med sitt strategidokument för perioden 2016–2020 kommer Esma att anslå mer resurser till att samordna tillsynsaktiviteter och arbeta mindre med det enhetliga regelverket. Det finns ett stort behov av att stärka samordningen av de tillsynsmetoder som tillämpas av de nationella tillsynsorganen. En enhetlig tillsyn innebär inte att vi vill övergå till en och samma modell för alla. Det betyder att Esma kommer att arbeta för en konsekvent och effektiv tillämpning av EU-rätten i medlemsstaterna, så att samma regler gäller för alla marknadsaktörer oavsett var de befinner sig. De första exemplen på denna strategiska förändring i verksamheten under 2015 var Esmas medverkan i centrala motparter tillsynskollegier och en sakkunnighetsbedömning av tillsynsförfaranden enligt marknadsmissbruksförordningen.

Esmas arbete med enhetlig tillsyn kommer att vara en viktig byggsten i kapitalmarknadsunionen, eftersom det krävs en konsekvent tillämpning för att det enhetliga regelverket ska bli en inre marknad i praktiken och inte bara på papperet. Bland Esmas prioriteringar finns genomförandet av Mifid II-direktivet, en konsekvent tillsyn av centrala motparter och stöd från Esma i särskilda frågor som rör kapitalmarknadsunionen, t.ex. passordningar i fråga om kapitalförvaltning.

Under 2015 har Esma fortsatt att spela en viktig roll i det internationella samarbetet kring reglerings- och tillsynsfrågor. Det har bland annat handlat om att komma överens om samarbetsvillkor för att olika regionala bestämmelser ska kunna fungera tillsammans i praktiken och för att investerare och marknadsaktörer ska gynnas mer allmänt. Därför har vi arbetat vidare med att erkänna enheter i tredjeland som centrala motparter eller utarbeta passordningar för utomeuropeiska alternativa investeringsfonder samt ingå samförståndsavtal om derivatinstrument och kreditvärderingsinstitut. Esma fortsatte att ta fram bestämmelser genom sitt aktiva deltagande i styrelsen för Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco), i flera av Ioscos politiska kommittéer och i dess europeiska regionkommitté (European Regional Committee, ERC).

Avslutningsvis vill jag tacka mina kollegor från de nationella myndigheterna i EU som, i egenskap av ledamöter i tillsynsstyrelsen, har bidragit till betydande framsteg för att vi ska nå våra mål. Samtidigt har ledamöterna i förvaltningsstyrelsen tillhandahållit stöd och råd för att se till att myndigheten fungerar på ett bra sätt.

Sist men inte minst skulle inget av detta ha varit möjligt utan våra anställda, dvs. alla de personer vilkas engagemang och hårda arbete gjorde att Esma kunde uppnå allt man gjorde under 2015.

Steven Maijoor

Ordförande

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Förord av verkställande direktören

När man ser tillbaka var 2015 ett viktigt övergångsår för Esma. Det var ett år då stora delar av det enhetliga regelverket presenterades men även då betydande förberedelser gjordes för Esmas nya fokus på enhetlig tillsyn, ett område där flera nya utmaningar väntar. Esmas nya fokus medförde interna förändringar hos myndigheten.

Den nya fasen i Esmas utveckling krävde ett reviderat strategidokument för perioden 2016–2020, som vi enades om i maj 2015. Till förmån för den nya riktningen påbörjade vi en intern omorganisation som återspeglar, och stöder, de verksamheter som hjälper oss att uppnå våra stadgeenliga mål, nämligen riskbedömning, ett enhetligt regelverk, enhetlig tillsyn och övervakning.

Omorganisationen ägde rum i november 2015, och de största organisatoriska förändringarna var att få till stånd en övergripande riskanalys- och ekonomiavdelning, att koncentrera tillsynsverksamheten till en enda tillsynsavdelning och att inrätta en ny företagsavdelning för att ha en tvärgående enhet som hjälper till med styrnings- och planeringsarbetet samt vår uppsökande verksamhet. När det gäller enhetlig tillsyn inrättade vi en liten central arbetsgrupp som ska samordna det omfattande arbete som pågår i hela vår organisation på detta område. I den nya strukturen förväntar vi oss att se fler sektorsövergripande projekt inom olika expertisområden för att vi säkert ska kunna anta framtida utmaningar.

Tack vare ett utmärkt samarbete mellan våra avdelningar och vår personal på samtliga nivåer kunde vi säkerställa en smidig övergång från den gamla till den nya strukturen. För att den nya organisationen ska bli väl förankrad krävs fortsatt arbete och fokus från oss alla, så att vi kan förbli välorganiserade och göra framsteg i fråga om vårt strategidokument de kommande fem åren och även efter detta.

Även om man bortser från den strategiska omorienteringen och interna omorganisationen var 2015 ett hektiskt år då Esma hade ett krävande arbetsprogram att följa. Att uppfylla de allt större krav som ställs på Esma kan vara en utmaning eftersom myndigheten har begränsade resurser. Förra året visade Esma att man klarade av att uppfylla kraven och gå i land med utmaningen. När Esma funnits i fem år hade den blivit en väletablerad och välkänd EU-myndighet, som fortsätter att leverera trots krävande reformarbete. För mig, som verkställande direktör, innebar detta att vi måste bibehålla ett stort fokus på den dagliga verksamheten, bland annat förvaltningen av vår budget och våra personalresurser och planeringen, övervakningen och genomförandet av Esmas arbetsprogram.

Esma fortsatte sitt interna förbättringsarbete 2015 genom att anta nya genomförandebestämmelser, policyer och förfaranden när det gäller personal, finansiella frågor och upphandling men även när det gäller fastighetsförvaltning ("facility management") och it. Dessutom testade man nya e-arbetsflöden för vissa förfaranden som kommer att genomföras och vidareutvecklas under 2016. Tack vare dessa förändringar kommer vi att kunna förenkla administrativa förfaranden och bli effektivare som organisation. Esma blev ännu bättre på att beräkna de verksamhetsbaserade kostnaderna för 2015, vilket gjorde att vi kunde förbättra insynen i och kontrollen av våra kostnadsställen. Detta är särskilt viktigt i de fall då avgifter tas ut direkt från industrin (för närvarande Esmas tillsynsverksamhet för kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister). På it-sidan tog vi fram fem nya system som understöder regleringsplanen genom att ge information till tillsynssamfundet och allmänheten.

Övergången till att genomföra det enhetliga regelverket och till en mer enhetlig tillsyn innebär också att Esma kommer att förbli ett nav för nationella behöriga myndigheter. Under 2015 innebar detta att man började bygga och använda it-system runt om i EU för att inhämta och offentliggöra uppgifter så att EU:s marknader kan fungera på ett bra sätt. Nationella behöriga myndigheter från 27 länder har kommit överens om att låta Esma bygga och sköta driften av vissa Mifid II-relaterade it-system, samtidigt som en central it-lösning tas fram för derivathandelsrapporter enligt förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer. Vi håller följaktligen på att bli kärnan i systeminfrastrukturen för europeiska

kapitalmarknader och faktiskt även för marknaden i sig. Vi måste fortsätta att stärka vår it-kapacitet, med utgångspunkt i vårt framgångsrika it-projekt. Det är de gemensamma systemen och metoderna för inhämtning, offentliggörande och lagstadgad användning av uppgifter som utgör själva grunden för riktigt integrerade marknader och gemensamma tillsynslösningar.

En sista teknologisk och kommunikationsrelaterad förbättring gjordes i slutet av 2015 och det var lanseringen av en moderniserad webbplats. När vi utformade och byggde den nya webbplatsen fick våra externa intressenter delta, för att den nya utformningen skulle tillgodose användarnas behov sett till användbarhet och innehåll. Jag hoppas att du kommer att hålla med mig om att resultatet är en mer tillgänglig informationskälla för våra intressenter.

För att Esmas ska kunna fortsätta att spela sin roll fullt ut och möta alla de utmaningar som väntar måste vi ha en stark och stabil organisation, och för detta är vi beroende av vår personal. Därför vill jag tacka alla mina kollegor för deras outtröttliga arbete 2015. Vi kan vara stolta över vad som har åstadkommit, och detta är tack vare det personliga engagemang och den hängivenhet som alla i organisationen har visat för att uppnå Esmas mål.

Jag är också mycket tacksam mot mina kollegor i förvaltningsstyrelsen och tillsynsstyrelsen, som har gett myndigheten sitt fortsatta stöd under 2015. Vi har ambitiösa mål för de kommande åren och jag ser fram emot att fortsätta vårt utomordentliga samarbete med våra kollegor i tillsyns- och regelorganen och upprätthålla våra goda förbindelser med andra intressenter.

Verena Ross

Verkställande direktör

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Innehållsförteckning

Förord av ordföranden.....	2
Förord av verkställande direktören	4
1. Esmas roll och målsättning.....	7
Uppdrag och mål för 2015	7
2. Esmas resultat utifrån målen 2015	9
2.1. Konvergens	9
2.2. Riskövervakning och riskanalys	10
2.3. Ett enhetligt regelverk	11
3. Esmas organisation	12

1. Esmas roll och målsättning

Esma är en oberoende EU-myndighet som inrättades genom Esma-förordningen¹. Den har i uppgift att stärka skyddet av investerare samt främja stabila och välfungerande finansmarknader. Som oberoende myndighet uppnår Esma dessa mål genom att bedöma risker för investerare, marknader och den finansiella stabiliteten, bygga upp ett enhetligt regelverk för EU:s finansmarknader, främja konvergens i tillsynen och säkerställa en direkt tillsyn av särskilda finansiella enheter.

Esma ingår i Europeiska systemet för finansiell tillsyn, som är ett decentraliserat flernivåsystem av mikro- och makromyndigheter vilket inrättats av EU-institutionerna för att säkerställa en konsekvent och sammanhängande finansiell tillsyn i EU. Systemet består av Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och de tre europeiska tillsynsmyndigheterna, nämligen Esma i Paris, Europeiska bankmyndigheten (EBA) i London och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) i Frankfurt, samt nationella behöriga myndigheter i medlemsstaterna. Esma, EBA och Eiopa utgör tillsammans den gemensamma kommitté som arbetar för att säkra sektorsövergripande samstämmighet och gemensamma ståndpunkter när det gäller tillsyn av finansiella konglomerat och andra sektorsövergripande frågor.

Esma är ansvarig inför Europaparlamentet och Europeiska rådet och har ett nära samarbete med Europeiska kommissionen (kommissionen).

Uppdrag och mål för 2015

Esmas uppdrag, enligt Esma-förordningen², är att stärka skyddet av investerare och främja stabila och välfungerande marknader i Europeiska unionen.

En sund och effektiv reglering av värdepappersmarknaderna är avgörande för integritet, effektivitet och tillväxt på EU:s finansmarknader och inom EU:s ekonomi. En effektiv reglering och tillsyn är dessutom en avgörande faktor för att säkra och bibehålla förtroendet bland marknadens aktörer. För att främja dessa förutsättningar arbetar Esma för att förbättra harmoniseringen av såväl regler som metoder på tillsynsområdet.

För att uppnå en harmoniserad regeltillämpning inom EU ska Esma fastställa standarder på området för värdepapperslagstiftning och ge tekniska råd till kommissionen. Esma har också en viktig roll när det gäller den direkta tillsynen av finansiella aktörer med alleuropeisk räckvidd, som för närvarande utgörs av kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister. Esma deltar även i tillsynen av centrala motparter via tillsynskollegier.

Årsrapporten är ett viktigt verktyg för att garantera att myndigheten tar sitt ansvar och levererar utifrån sina mål och sitt årliga arbetsprogram.

Esmas roll kan förklaras bättre utifrån följande tre mål:

- 1. Skydd av investerare:** att se till att konsumenter av finansiella produkter får sina intressen tillgodosedda på ett bättre sätt och att stärka deras rättigheter som investerare samtidigt som deras ansvar och skyldigheter erkänns.
- 2. Välfungerande marknader:** att främja integrerade, transparenta, ändamålsenliga och välfungerande finansmarknader och robusta marknadsinfrastrukturer.

¹ [Esma-förordningen \(EU\) nr 1095/2010](#)

² [Esma-förordningen \(EU\) nr 1095/2010](#)

3. Finansiell stabilitet: att stärka det finansiella systemet så att det kan motstå chocker, motverka utbredningen av finansiella obalanser och samtidigt främja ekonomisk tillväxt.

Dessa tre mål är sammanlänkade. Exempelvis ingår skydd av investerare och välfungerande marknader som en del i allmän marknadsstabilitet. Samtidigt gynnar finansiell stabilitet välfungerande marknader och skydd av investerare.

Esma genomför sitt uppdrag och uppnår sina mål med hjälp av följande fyra verksamheter:

I. Konvergens

Syftet med att främja enhetlig tillsyn (konvergens) är att garantera lika spelregler med högkvalitativ reglering och tillsyn utan tillsynsarbiter eller konkurrens nedåt medlemsstaterna emellan. Om reglerna genomförs och tillämpas konsekvent kan ett säkert finansiellt system, skydd av investerare och välfungerande marknader garanteras.

Enhetlig tillsyn innebär att man utbyter bästa praxis och gör effektivitetsvinster för såväl nationella behöriga myndigheter som finansbranschen. Denna verksamhet bedrivs i nära samarbete med nationella behöriga myndigheter. Esmas ställning i Europeiska systemet för finansiell tillsyn gör att vi kan göra sakkunnighetsbedömningar, fastställa EU-omfattande rapporteringskrav, genomföra tematiska studier och gemensamma arbetsprogram, avge yttranden, utfärda riktlinjer och göra kvalitetssäkringar. Det innebär också att vi kan skapa ett tätt nätverk för utbyte av bästa praxis och utbildning av tillsynspersonal.

Esmas medverkan i tillsynskollegier för centrala motparter bidrar till enhetlig tillsyn på just detta område. Esma ger aktivt stöd till internationell enhetlig samordning och tillsyn, exempelvis genom sin medverkan i Iosco.

II. Riskövervakning och riskanalys

Syftet med att bedöma risker för investerare, marknader och den finansiella stabiliteten är att upptäcka nya trender, risker och sårbarheter och, om möjligt, hitta lösningar för att reagera på dessa i tid. Esma utnyttjar sin unika ställning för att identifiera marknadsutveckling som hotar den finansiella stabiliteten, skyddet av investerare eller välfungerande finansmarknader i Europa.

Esmas riskbedömningar bygger på och kompletterar sådana som gjorts av andra europeiska tillsynsmyndigheter och nationella behöriga myndigheter och bidrar till ESRB:s systematiska arbete, där alltmer fokus läggs på stabilitetsrisker på finansmarknaderna. Internt bidrar resultatet av riskbedömningarna till Esmas arbete med det enhetliga regelverket, enhetlig tillsyn och direkt tillsyn av särskilda finansiella enheter.

Externt främjar vi insyn och skydd av investerare genom att göra information tillgänglig för investerare via våra offentliga register och databaser och, vid behov, genom att utfärda varningar till investerarna. Riskanalysfunktionen innebär att fördelarna och riskerna med finansiell innovation på de europeiska finansmarknaderna kan övervakas noga.

III. Ett enhetligt regelverk

Syftet med att få till stånd ett enhetligt regelverk för EU:s finansmarknader är att stärka EU:s inre marknad genom att skapa lika villkor för investerare och emittenter i hela EU. Esma bidrar till att förbättra det enhetliga regelverket för EU:s finansmarknader genom att utarbeta tekniska standarder och ge råd till EU-institutionerna i lagstiftningsprocessen. Rollen att utfärda standarder var Esmas huvudsakliga uppgift de första åren. Esma utfärdade då flera tekniska genomförandebestämmelser för samtliga värdepappersmarknader i Europa.

IV. Tillsyn

Esma direkta tillsynsbefogenheter inriktas på särskilda finansiella enheter, nämligen kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister. Dessa enheter utgör viktiga delar av EU:s marknadsinfrastruktur. Tillsynen av kreditvärderingsinstitut bidrar till att stärka integriteten, ansvarigheten, den goda förvaltningen och oberoendet vid kreditvärdering. Den tillsyn som Esma utövar säkerställer därmed värderingarnas kvalitet och bidrar till att skydda investerarnas intressen. Tillsynen av transaktionsregister innebär att Esma kan garantera att registren ständigt uppfyller alla krav enligt förordningen om Europas marknadsinfrastruktur. På så sätt kan myndigheter få tillgång till uppgifter och information om derivatkontrakt så att de kan fullgöra sina respektive uppdrag. Esma tillsyn av transaktionsregister är därför avgörande för att garantera uppgifternas kvalitet och skapa insyn i derivatmarknaderna.

Esma:s fyra verksamheter är nära sammankopplade. Insikter som man får från riskbedömningen bidrar till arbetet med det enhetliga regelverket, den enhetliga tillsynen och den direkta tillsynen, och tvärtom. Enligt vår mening innebär enhetlig tillsyn att det enhetliga regelverket genomförs och tillämpas på ett tydligt sätt. Den direkta tillsynen av kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister påverkas positivt av och bidrar även positivt till riskbedömningen och arbetet med det enhetliga regelverket.

2. Esma:s resultat utifrån målen 2015

2.1. Konvergens

Esma inrättades, vid sidan av andra tillsynsorgan, för att främja enhetlig tillsyn genom att minska förekomsten av tillsynsarbiter på grund av att olika metoder tillämpas runt om i EU. Sådana skillnader kan annars undergräva marknadernas integritet, effektivitet och funktion och i slutändan också hota den finansiella stabiliteten och skyddet av investerare.

Esma avser att genomföra sitt konvergensarbete genom att bland annat utfärda riktlinjer och rekommendationer inom områden där det finns skillnader i tillämpning, göra kvalitetssäkring vid genomförandet av lagstiftning och främja erfarenhetsutbyten mellan nationella behöriga myndigheter, samordna tillsynsverksamheten, utarbeta effektiva tillsynsmetoder, göra sakkunnighetsbedömningar av nationella behöriga myndigheters tillsyn och identifiera hinder för en enhetlig tillsyn.

En effektiv tillsyn av finansmarknaderna är en komplicerad uppgift, och för närvarande finns det utrymme för en större samordning av de tillsynsmetoder som tillämpas av nationella behöriga myndigheter. Esma kommer att arbeta tillsammans med dessa myndigheter för att göra metoderna bättre och enhetligare och på så sätt se till att de begränsade resurserna utnyttjas på bästa sätt.

Det övergripande syftet är att åstadkomma höga och konsekventa tillsynsstandarder i hela EU.

Under 2015 återspeglade Esma sitt nya fokus för sitt arbete genom att inrätta en ständig kommitté för enhetlig tillsyn, som fortsättningsvis kommer att leda konvergensarbetet. När det gäller den enhetliga tillsynen har Esma bland annat utfärdat riktlinjer för en konsekvent tillämpning av Mifid II-direktivet/förordningen om marknader för finansiella instrument (Mifir) och marknadsmissbruksförordningen. För att få till stånd enhetligare lagstiftningsåtgärder samordnade Esma tillfälliga förbud enligt blankningsförordningen, och dessutom gjorde Esma en bedömning av samordningen i centrala motparters tillsynskollegier.

När det gäller kapitalförvaltning bidrog Esma även till en ytterligare harmonisering av hedgefondregler (direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder) och börshandlade fonder samt verkade för att basfakta för investerare ska tillämpas. Esma föreslog dessutom att enheter i vissa tredjeländer också ska ha ett marknadsföringspass enligt direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Arbetet med att bidra till en större enhetlig tillsyn innebar också att man påskyndade den politiska agendan och förberedde ikraftträdandet av förordningen om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler (CSD-förordningen), främja en harmoniserad tillämpning av öppenhetsdirektivet och bidra till utvecklingen av redovisningsstandarder (IFRS-standarder) och revisionsstandarder och samtidigt tillhandahålla gemensamma prioriteringar för verkställighet.

Sist men inte minst fanns det flera olika arbetsströmmar i samarbete med EBA och Eiopa när det gäller sektorsövergripande samordning, inom de europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma kommitté, för att se till att bank-, försäkrings- och värdepappersmarknaderna samordnar sina regleringsmetoder. Under 2015 innebar detta arbete kring frågor som värdepappersisering, bekämpning av penningtvätt, finansiella konglomerat och robotförvaltning av finansiella tjänster.

Esmas inrättande av den ständiga kommittén för enhetlig tillsyn

I linje med Esmas strategidokument för perioden 2016–2020 återspeglar inrättandet av den ständiga kommittén för enhetlig tillsyn och avskaffandet av granskningspanelen att myndigheten övergick till att fokusera på tillsynsaktiviteter. Det första mötet ägde rum i slutet av 2015 och mandatet för den nya ständiga kommittén för enhetlig tillsyn godkändes av tillsynsstyrelsen i januari 2016. Den nya ständiga kommittén ansvarar för att främja en gemensam ram för enhetlig tillsyn inom Esmas, fastställa ämnen som ska bli föremål för sakkunnighetsbedömning under Esmas försorg, behandla frågor som rör övergripande enhetlig tillsyn och övervaka genomförandet av arbetsprogrammet på detta område.

Den metod³ som den tidigare granskningspanelen använde ska även i fortsättningen användas för sakkunnighetsbedömningar. Den ständiga kommittén för enhetlig tillsyn utgörs av högt uppsatta företrädare som har en god överblick över den nationella tillsynsverksamheten hos nationella behöriga myndigheter.

För mer information, se den fullständiga versionen av Esmas [årsrapport på engelska](#).

2.2. Riskövervakning och riskanalys

Att bedöma risker för investerare, marknader och den finansiella stabiliteten är avgörande för att kunna upptäcka nya trender, risker och sårbarheter samt finna eventuella möjligheter att reagera på dessa i tid. Esma utnyttjar sin unika ställning för att identifiera marknadsutveckling som hotar den finansiella stabiliteten, skyddet av investerare eller välfungerande finansmarknader. Esmas riskbedömningar bygger på och kompletterar sådana som gjorts av de andra europeiska tillsynsmyndigheterna och bidrar till ESRB:s systematiska arbete, där alltmer fokus läggs på stabilitetsrisker på finansmarknaderna. Internt bidrar resultatet av riskbedömningarna till Esmas arbete med det enhetliga regelverket, enhetlig tillsyn och direkt tillsyn av särskilda finansiella enheter. Externt främjar vi insyn och skydd av investerare genom att göra information tillgänglig för investerare genom våra offentliga register och databaser och, vid behov, genom att utfärda varningar till investerarna. Riskanalysfunktionen innebär att fördelarna och riskerna med finansiell innovation på EU:s finansmarknader kan övervakas noga.

Under 2015 övervakade Esma trender, risker och sårbarheter på EU:s värdepappersmarknader och medverkade även i riskbedömningar som gjordes av de europeiska tillsynsmyndigheterna och ESRB. Esma varnade också investerarna för mycket stora risker på marknaden i mitten av 2015 och genomförde djupgående forskningsprojekt om exempelvis investeringsfonder, skuggbanker och likviditeten på obligationsmarknaden, som alla kan påverka systemrisken.

Under 2015 förberedde Esma också sitt första alleuropeiska stresstest av centrala motparter genom att ta fram metoder, fastställa det förfarande som ska följas och samla in uppgifter.

³ ([ESMA/2013/1709](#))

Dessutom inrättade Esma sin europeiska kreditvärderingsplattform, som kommer att bli ett värdefullt verktyg för att övervaka och jämföra kreditvärderingsverksamhet. Som ett komplement därtill utfärdade Esma en rapport om möjligheten att rangordna kreditvärderingar.

Esma övervakade även trender när det gäller finansiell verksamhet, innovation och icke-professionella investerare för att hålla jämna steg med den finansiella innovationen, så att myndigheten kunde bedöma risker och fördelar med nya trender och produkter. Detta inbegrep bland annat virtuella valutor och strukturerade finansiella produkter. I detta sammanhang var 2015 ett år då Esma förberedde sig inför sina nya befogenheter när det gäller produktintervention enligt Mifid II-direktivet, vilka rör alltifrån varningar till eventuella produktförbud.

För mer information, se den fullständiga versionen av Esmas [årsrapport på engelska](#).

2.3. Ett enhetligt regelverk

Finanskrisen visade på de negativa effekter som en ojämnt tillämpad lagstiftning kan få för finansmarknaderna, dess konsumenter och ekonomin i stort. Det ansågs därför nödvändigt att införa effektiva instrument för att se till att EU:s lagstiftning tillämpas på ett mer samordnat sätt. I syfte att främja ökad enhetlighet i värdepapperslagstiftningen och dess tillämpning kan Esma utfärda tekniska standarder för tillsyn och tekniska genomförandebestämmelser för att garantera lika villkor och ett lämpligt skydd av investerare, vilka specificerar och förtydligar den grundläggande EU-lagstiftningen ytterligare.

De tekniska standarderna syftar till att förbättra kvaliteten och öka samstämmigheten inom den nationella tillsynen, genom att förstärka övervakningen av gränsöverskridande företagsgrupper och skapa ett enhetligt EU-regelverk för alla finansmarknadsaktörer på den inre marknaden. Esma ansvarar för att utarbeta tekniska standarder för de rättsakter som styr de europeiska värdepappersmarknaderna (Mifid), marknadernas infrastruktur (förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer) och välfungerande marknader (blankningsförordningen och marknadsmissbruksdirektivet). Esma ska även utarbeta standarder för viktiga finansmarknadsaktörer såsom kreditvärderingsinstitut och investeringsfonder (fondföretagslagstiftning och direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Utarbetandet av det enhetliga regelverket 2015 innebar också att myndigheten fick utveckla genomförandebestämmelserna för Mifid II med hjälp av tekniska standarder. Dessa rörde frågor som ett nytt informationssystem för aktierelaterade och icke-aktierelaterade produkter samt krav på handelsplatser, företag och skydd av konsumenter av finansiella produkter och förmedlare.

Ett viktigt steg i arbetet med att skapa ett enhetligt nätverk för clearing och avveckling var att man arbetade med såväl förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer som CSD-förordningen. Under 2015 började Esma i stället lägga fokus på ett korrekt genomförande av förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer genom att införa valideringsregler för handelsrapportering samt clearingkrav för ränte- och kreditswappar och även för syntetiska terminskontrakt ("non deliverable forward", NDF). Esma gav även råd om hur förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer kan förbättras. En annan viktig milstolpe var Esmas förberedelser inför genomförandet av CSD-förordningen, då Esma utfärdade tekniska standarder för värdepapperscentraler och internaliserad avveckling.

Myndigheten förtydligade bestämmelserna för riskkapital och fonder för socialt företagande och uppmanade kommissionen att ändra direktivet om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (fondföretagsdirektivet).

Förbättringen av det enhetliga regelverket i fråga om kreditvärderingsinstitut innebar att man undersökte de områden som behövde stärkas för att öka konkurrenskraften och utbudet inom

kreditvärderingsbranschen.

När det gäller marknadsintegritet utarbetade Esma genomförandebestämmelser till marknadsmissbruksförordningen för att stärka integriteten och skyddet av investerare. Vidare tog Esma fram genomförandebestämmelser till den kommande förordningen om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat. Dessutom såg Esma över principerna för leverantörer av forskning och analys när det gäller aktieägaromröstning.

Mifid II-direktivet

Översynen av Mifid II-direktivet är förmodligen den mest omfattande som gjorts av den europeiska värdepappersmarknadslagstiftningen det senaste årtiondet och utgör ett av EU:s viktigaste svar på finanskrisen.

Genom Mifid II-direktivet/Mifir-förordningen införs förändringar som kommer att få en stor inverkan på EU:s finansmarknader, däribland insynskrav för flera olika tillgångsklasser, en skyldighet att handla med derivat på börsen, krav på algoritm- och högfrekvenshandel samt nya tillsynsverktyg för råvaruderivat. Även skyddet av icke-professionella investerare kommer att stärkas genom begränsningar när det gäller tillämpningen av provision. Vidare kommer det att införas villkor för oberoende investeringsrådgivare, hårdare organisatoriska krav när det gäller produkternas utformning och utdelning, produktinterventionsbefogenheter samt tydliga kostnader och avgifter.

Syftet med den nya Mifid II-lagstiftningen är att göra EU:s marknader säkrare, öppnare och effektiva samt att skapa lika villkor för marknadsaktörerna runt om i unionen. Medlagstiftarna nådde en politisk överenskommelse i början av 2014. Mifid II-paketet trädde i kraft i juli och kommer att tillämpas från och med januari 2018.

För mer information, se den fullständiga versionen av Esmas [årsrapport på engelska](#).

3. Esmas organisation

Under 2015 var Esmas viktigaste resultat som organisation bland annat att myndigheten fortsatte att förbättra sina interna förfaranden och genomgick en omorganisation för att återspegla den nya strategin.

Vid sidan av dessa övergripande resultat förblev centraliserade it-projekt en viktig del i Esmas arbete, och myndigheten nådde fortsatt framgång i genomförandet av dessa. Projekten inkluderade projekt som avser tillsyn av kreditinstitut (den tredje förordningen om kreditvärderingsinstitut), blankningsförordningen, förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer, Mifir och marknadsmissbruksförordningen. Det it-baserade programmet för delegerade projekt var det i särklass viktigaste och innebar att nationella behöriga myndigheter delegerade särskilda uppgifter till Esma enligt förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer och Mifir. Vidare pågick andra it-projekt för att förbättra Esmas stödjänster internt.

Dessutom fortsatte Esma att utveckla sin personalavdelning samt att förbättra sin förvaltning och interna kontroll.

Den dagliga förvaltningen

Den verkställande direktören och avdelningscheferna ansvarar för den dagliga ledningen av Esma. Esma har sex avdelningar. Cheferna ansvarar för de verksamheter som ingår i respektive verksamhetsområde. Esma har tillsatt gruppleddare på ett antal områden som ska bistå cheferna och samordna arbetet inom avdelningarna. Esmas beslutsfattande organ, dvs. förvaltningsstyrelsen och tillsynsstyrelsen, beskrivs närmare i kapitel 1, s. 9.

Emas ledning sammanträder varje vecka för att diskutera Esmas verksamhet och allmänna frågor inom Esma och enas om lösningar där sådana krävs. Att planera och övervaka verksamheter är en mycket viktig del i ledningsgruppens arbete, och detta arbete påverkar sedan Esmas interna kontrollsystem.

Varje år i september antar tillsynsstyrelsen ett arbetsprogram för kommande år. Arbetsprogrammet bygger på fleråriga arbetsprogram, däribland en flerårig personalpolitisk plan. Det övervakas internt under hela året och framsteg när det gäller genomförandet rapporteras till förvaltningsstyrelsen varje kvartal.

Den verkställande direktören och förvaltningsstyrelsen får varje månad respektive varje kvartal en stor uppsättning rapporter om viktiga administrativa frågor som exempelvis rekrytering och budgetgenomförande.

För mer information, se den fullständiga versionen av Esmas [årsrapport på engelska](#).